

Overdenking

Maartenskerkgemeente, 21 juni 2020

Overdenking bij Gen.1,1-3, Joh.1,5 en Rom.12, 21

Teun Kruijswijk Jansen

red ons van het Kwaad

|

Het Kwaad of het kwade kan je overkomen, overspoelen, in de greep krijgen; het is zo ongrijpbaar is en kan sluipend een weg in je zoeken. Als die 'macht van het duister' heerst: wat geeft tegenwicht, wat kan het doorbreken? Dat is een zoektocht, maar in het geloof leidt dit uiteindelijk altijd tot een bede, tot een gebed.

In een nieuw lied komt dat besef, dat vertrouwen, na deze overdenking ter sprake.

Ik lees u nu al het eerste couplet:

Als Gods molens langzaam malen

en Fortuna's rad draait traag,

wat voorbij is ons meer aantrekt

dan de toekomst leeg en vaag,

vertrouwen langzaam wegebt

en we missen zekerheid,

klinkt weer nieuw het woord van Jezus:

dat de waarheid ons bevrijdt.

Als de twijfel en de duistere macht van het Kwaad ons in de greep krijgt, is de waarheid waarmee Jezus ons bevrijdt dat:

het Licht schijnt in de duisternis, en de duisternis het Licht niet heeft kunnen grijpen.

Het zijn woorden van 'eeuwen her' maar voor vandaag en morgen bedoeld.

Ze zijn als een 'trekpontje', u weet wel zo'n pont over een riviertje, waarmee je je naar de overkant kunt trekken.

Deze woorden uit Johannes vormen de ondergrond om *in* het kwade dat ons of onze naasten bedreigt, het vol te houden, te blijven bidden, te blijven vertrouwen op Gods' belofte: *Ik-zal-er-zijn*.

II

Het Kwaad daagt ons altijd uit. Appelleert aan onze gevoelens van onmacht en wanhoop. Zal het ooit verslagen worden?

Het Kwaad is dichtbij: bijvoorbeeld waar we elkaar uitsluiten. Het gesprek niet meer willen aangaan.

De *diabolos*, is de duivelse fluisterstem die ons bij elkaar weghaalt, en verdeeldheid zaait. Ongemerkt doet zij haar werk.

Van binnen woekert zij verder als ze eenmaal beet heeft.

Zij gooit de boel door elkaar, zet mensen tegen elkaar op.

Dat gebeurt aan de lopende band om ons heen.

Zeker ook nu Corona terugwijkt en we samen een begaanbare weg zoeken.

Geschiedenisboeken zijn de troosteloze catalogus van het feit dat ons bestaan op deze aarde vaak een mislukt avontuur is geweest.

Er bestaat een geheimzinnig kwaad dat zeker niet het werk van God is, maar geruisloos binnensluipt tussen de plooiën van de geschiedenis. Op sommige dagen lijkt zijn aanwezigheid zichtbaarder dan de barmhartigheid van God.

Ook diep in onszelf- leeft de fluisterstem, die je onzeker wil maken...

Wie met deze bede- *red ons van het Kwaad*- meebidt, vraagt niet alleen om in tijden van beproeving niet aan zijn lot te worden overgelaten, maar vraagt om *bevrijd* te worden van het Kwaad.

De laatste bede, deze 'hartekreet', van het "Onze Vader" is gericht tegen dit kwaad "met zijn brede randen", die een veelheid van onze ervaringen in zich heeft:

onze rouw, het onschuldig lijden, de slavernij, het misbruik van de ander, het huilen van onschuldige kinderen, ons eigen buigen voor wat ons verleidt.

Dit brengt ons menselijk hart tot opstand en krijgt stem in het slotwoord van het gebed van Jezus:

red ons uit de greep van het Kwaad!

Jezus leert zijn vrienden de smeekbede tot de Vader boven alles voorrang te geven. Ook en in het bijzonder op momenten dat de Boze zijn bedreigende aanwezigheid laat voelen.

Het christelijk bidden sluit de ogen niet voor het leven:

het is een kinderlijk gebed, maar geen kinderachtig bidden.

Het is niet zo vervuld van Gods vaderschap, dat het zou vergeten dat de levensweg van de mens boordevol moeilijkheden verloopt.

Zouden de laatste beden van het Onze Vader er niet zijn, hoe zouden zondaars, vervolgte mensen, wanhopige mensen en stervenden kunnen bidden? De laatste bede is precies *onze* bede wanneer we aan de grens gekomen zijn. Altijd.

Jezus *zelf* ervoer voluit de pijn door het kwaad:

niet alleen de dood, maar de kruisdood.

Niet alleen de eenzaamheid, maar ook de verachting, de vernedering.

Niet alleen de vijandigheid, maar ook de wreedheid, de verbeterheid tegen Hem.

'Laat deze beker aan mij voorbijgaan', bad hij.

De weg naar de liefde van God kent zo ervaren geen zekerheid, omdat zij alleen *als gebed* een begaanbare weg is.

'Heer het is donker om me heen, maar door uw licht zie ik licht', zegt de Psalm, 'laat me niet in de steek!'

III

Over deze weg van het donker van het Kwaad naar het Licht van Christus schreef ds. Jan Buskes indertijd zijn laatste tekst.

Hij schreef toen (1980): *Ik ben nou in de tachtig en als u mij zou vragen: 'heeft God je in je leven geholpen?' dan zeg ik: 'ja'. Maar altijd middellijk, door mensen heen. .... ik ben ervan overtuigd, dat ik geleid en gedragen word door God zoals ik Hem in de persoon van Jezus heb leren kennen.*

Als mensen vragen: wie is God? Zeg ik: 'dan moet je naar Jezus kijken... Als ik buiten Jezus zou moeten geloven in een almachtige God, dan zeg ik... waarom verander Je het niet, waarom los je het niet op? Want we zitten met het onverklaarbare probleem van het kwaad in de wereld.

Voor vandaag hadden we voor Corona uit gepland om Jezus' leven en sterven te gedenken, en samen het Avondmaal te vieren. Dat kan niet.

We vieren dus geen avondmaal door het delen van het Brood en het drinken van de Wijn, maar we stellen het wel *present*: het is daarmee ook onze invulling van deze zevende bede, *Red ons van het Kwaad*.

Dat is onze hoop, de kracht die god ons in Jezus schenkt.

De Verrezene is in ons midden. Hij is hier met de kracht die *ons* in staat stelt verder te gaan, en die ons belooft ons van het Kwaad te bevrijden.

Hij liet zich niet overspoelen en overwinnen, door de duistere macht van het kwade. Hij overwon uiteindelijk het kwade door het goede, en helpt ons door zijn weg van bevrijding en hoop onze rug te rechten en getuigen van zijn waarheid en liefde te worden:

*Jezus, geef dat wij onthullen
waar de leugen onrust stilt,
dat wij opstaan tegen invloed
die ons bot maakt, doof en blind.
Wek de hoop, die ons doet leven,
op uw komend koninkrijk
dat ontspruit uit recht en vreugde
en de waarheid die bevrijdt.*

bronnen:

Lied: *When the wheel of fate is turning* (John Bell, vertaling Andries Govaart)

'Spreken voor Gods rekening'- bloemlezing uit het werk van dr.J.J.Buskes , Ede 1983

Simone Weil over het Onze Vader, door Hein Blommestijn 2016

A.F.Verheule 'duisternis en verlangen', reeks Woord op Zondag, Hilversum 2001

Meditatie via Google, bron onbekend